

“Interne participatie”

VRNHN

Veilig Leven

Veiligheid is niet alleen een kwestie van openbare orde, maar ook cruciaal binnen onze gemeenschappen, met speciale aandacht voor de veiligheid in onze woonomgeving. Elk jaar worden we geconfronteerd met brand- en valongevallen die helaas steeds meer slachtoffers eisen, met name onder ouderen. Naast onze reguliere verantwoordelijkheden richten we ons als gemeente ook op preventieve maatregelen en het bevorderen van de solidariteit onder onze inwoners.

Ons doel is om brand- en valincidenten te voorkomen door campagnes te organiseren die gedragsverandering stimuleren. Bovendien bieden we woninginspecties aan om onze inwoners te helpen hun leefomgeving veiliger te maken. Door nauw samen te werken met de brandweer in het kader van het programma "Woongemak is Kinderspel," brengen we alle betrokken partijen op het gebied van veilig wonen in onze gemeente samen. Samen werken we aan het creëren van een veiligere woonomgeving voor ouderen en streven we naar een gezamenlijke aanpak.

Daarnaast zetten we ons in voor de educatie van meerdere generaties door het initiatief "Brandweer op School" te steunen, waarbij kinderen en jongeren bewust worden gemaakt van brandveiligheid. Op deze manier kunnen we een bredere impact hebben op onze gemeenschap en een veiligere woonomgeving voor iedereen realiseren.

Valpreventie

Even heel kort samengevat: Voor Bergen en Castricum ligt het aantal SEH opnamen na een valincident (ex verkeersongelukken) rond de 300 per jaar voor Heiloo ligt dat wat lager. Uit de literatuur kan ik halen dat het aantal verkeersongevallen met 65+ers ergens rond de 75 per gemeente per jaar moet zijn, maar je gaf aan dat je die getallen al hebt, dus kijk even of de theorie met de praktijk strookt.

Als we het aantal opnamen na valincidenten omlaag willen krijgen met 10% in de komende 10 jaar dan moeten we zorgen dat minimaal 25% van de senioren naar een valpreventie cursus gaat (geeft verreweg het beste resultaat in vergelijking met de meeste interventies, zéker als dit gekoppeld wordt aan woningchecks) Dat betekent volgend jaar 5 tot 6 valpreventie cursussen plannen, en dat in 10 jaar opvoeren naar 20+ per jaar. Alle SEH-opnamen mag je met 3 vermenigvuldigen om aan de huisartsbezoeken te komen (grove schatting, maar realistisch)

Risicobeheersing

In onze leefomgeving zijn grote maatschappelijke ontwikkelingen gaande, zoals de energietransitie, betaalbare woningen en een gezond en veilig leefklimaat. Functies zoals wonen, werken, reizen en recreëren lopen door elkaar heen. Dit brengt risico's met zich mee. Het veilig en gezond inrichten van de leefomgeving is daarom complex. De gemeente betreft de adviseurs van team Risicobeheersing (VRNHN) bij de risico-analyse van de initiatieven voor ontwikkeling, bouw of evenementen in de ruimtelijke omgeving.

De risico-analyse zal integraal worden bekeken waarbij aandacht is voor de (on-)mogelijkheden van de hulpverlening. Op basis hiervan kunnen gemeenten en hun ketenpartners strategische keuzes maken over de omgang met deze risico's. Ook kunnen wij ons goed voorbereiden op incidenten, rampen en crises als we vroegtijdig betrokken worden bij nieuwe ontwikkelingen in onze leefomgeving. De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om de focus bij advisering over veiligheid en gezondheid te verleggen: meer risicogericht en meer aan de voorkant van ontwikkelingen. Wij willen zo vroeg mogelijk bij planontwikkeling in de ruimtelijke ordening betrokken worden om risico's tijdig te signaleren, mee te kunnen denken en realistische oplossingen te kunnen bieden. Met de transitie naar risicogericht adviseren gaan wij dus niet meer alleen toetsen aan de wet, maar geven we ook integraal (multidisciplinair) advies over de manier waarop een veiligere en gezondere leefomgeving bereikt kan worden.

Vakbekwaamheid

Tenslotte wordt aandacht gevraagd voor de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen van de gemeenten en de samenwerking met ketenpartners in geval van crises.

Zorg en Veiligheid: personen met onbegrepen gedrag

In de gemeenten Bergen en Heiloo spelen relatief veel complexe casussen over Personen met onbegrepen gedrag (voorheen: Personen met verward gedrag). Het aantal meldingen lijken te dalen) maar de intensiviteit neemt toe, mede ook door een toename van zorgweigeraars. Zo is bijvoorbeeld ook het vinden van een passende woning (passend is veelal een woning zonder prikkels van buitenaf) een issue waardoor casussen langer duren dan nodig is en er noodoplossingen getroffen moeten worden totdat er wel een passende woning beschikbaar is. Met de huidige mankracht bij zowel Samenleving/sociaal team als bij Openbare orde en Veiligheid kunnen we deze casussen niet meer de juist aandacht geven die nodig is. Daarnaast willen we meer preventieve maatregelen gaan inzetten en daar is geen capaciteit voor. Denk bijvoorbeeld aan opzetten van vroegsignalering met partners.

Gedacht wordt aan een 36 uur functie van Netwerkregisseur Personen met onbegrepen gedrag voor de gemeenten Bergen en Heiloo. Geen dekkingsvoorstel.

Gemeentelijke Crisisbeheersing en rampenbestrijding

Gemeenten hebben een wettelijke taak als het gaat om de voorbereiding op de rampenbestrijding, ook wel Bevolkingszorg genoemd. Dit geldt dus ook voor de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo. Het is een belangrijk thema dat zich niet goed in cijfers laat samenvatten. De zorg voor mens, dier en milieu is een verantwoordelijkheid voor de gemeente, ook tijdens een crises. Het voorbereiden op een crisis of ramp doen we voor alle inwoners en bezoekers van onze gemeente, zodat zij veilig kunnen leven, wonen, werken en recreëren.

Een groot deel van deze specifieke taken worden uitgevoerd door de Veiligheidsregio. Maar de gemeente is en blijft zelf verantwoordelijk voor de gemeentelijke processen. Ook de gemeente moet dus goed voorbereid zijn op eventuele crisissituaties. De afgelopen jaren heeft deze interne voorbereiding minimale aandacht gehad binnen onze organisatie. Daarbij zien we dat de wereld om ons heen in hoog tempo verandert en dat we ook steeds complexere, langduriger en minder voorspelbare crisistypen zien. Waar we ons voorheen vooral voorbereidde op een 'flitsramp' zoals een groot ongeval of zeer grote brand, hebben we nu te maken met de coronacrisis en asielcrisis. Maar ook incidenten rondom extreem weer, zoals wateroverlast of storm, zullen zich steeds meer voordoen. Het vraagt andere voorbereiding en andere inzet.

De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat we binnen de gemeente nog onvoldoende voorbereid zijn op nieuwe crisistype en dat we meer moeten investeren op de paraatheid van onze interne crisisorganisatie in het algemeen. Naast het feit dat dit een wettelijke taak is maar ook met het oog op bovengenoemde veranderingen, is het zeer aan te bevelen dit thema goed op te nemen in het nieuwe IVB. Zo komt er nog meer focus op de interne crisisorganisatie van onze gemeente. Dit met het doel de BUCH organisatie goed voor te bereiden op een crisis of ramp, zodat mocht de situatie zich voordoen, medewerkers en bestuurders goed weten wat van hem of haar wordt verwacht. Zo kunnen wij een goede, betrouwbare en professionele crisispartner zijn voor de beide Veiligheidsregios waar wij nauw mee samenwerken.

Zorg en Veiligheid: Jeugd

We willen als gemeenten meer naar de voorkant om de jongeren te behoeden om de criminaliteit in te gaan. Daarbij kan gedacht worden aan het voorkomen van geldezel zijn, witwassen, dealen in drugs, gebruiken van geweldsmiddelen. Belangrijk om hier meer zicht op te gaan krijgen om deze doelgroep aan te kunnen pakken. De huidige aanpak is voornamelijk reactief en repressief. Er zijn wel diverse (jeugd)overleggen waarin trends onder de jongeren besproken wordt en er is een Persoonsgerichte Aanpak (PGA) binnen het Zorg- en Veiligheidshuis waarbinnen maximaal 5 BCH-jongeren besproken kunnen worden. Toch missen we in de aanpak een netwerkregisseur jeugd die een schakel is tussen de jongeren en alle betrokken partners om meer naar de voorkant te gaan.

Gedacht wordt aan 36 uur functie van Netwerkregisseur Complexe Jeugd Zorg en Veiligheid. Zie bijlage als voorbeeld Heemskerk-Beverwijk.

Dekking budget:

- Castricum: nu in begroting PGA: € 5.000,- en in 2^e beleidsrapportage wordt dit opgehoogd naar € 12.500,-
- Bergen: nu in begroting PGA: € 12.500,-
- Heiloo: nu in begroting PGA: € 12.500,-

Uitgeest doet niet mee in de PGA ZVH NHN en heeft hiervoor geen budget. Wil wel budget beschikbaar stellen?

Huidig budget BCH-gemeenten: € 30.000,-, na behandeling 2^e berap: € 37.500,-.

Inschatting benodigd budget: € 80.000,-.

Tekort: € 42,500,- excl. Uitgeest.

De bedoeling is dat deze Netwerkgeregisseur bij de jongeren thuis komen, gesprekken voert met ouders, scholen en andere partners. Dit levert weer een besparing op in de kosten van de Jeugdwet, WMO en/of participatiewet.

Jeugd en middelengebruik

In het Jeugdoverleg van de gemeente Castricum zijn de IVB prioriteiten besproken. Dat kon rekenen op instemming maar ook op unanieme aanvulling/opmerking die onder de prioriteit middelengebruik kan worden geplaatst. Deze reactie is: Alle deelnemers (politie, jongerenwerk, Halt, en professionals van de gemeente betrokken bij jeugd) gaven aan dat de invloed van (nieuwe) sociale media op onderlinge interactie heel groot is en elke (beleidsmatig) voornemen met betrekking tot jeugd met deze omstandigheid rekening móet houden om kans van succes te vergroten. Met andere woorden, bij beïnvloeding of interventie richting jeugdigen is het wenselijk dat het aspect van sociale media als communicatiewijze tussen jeugdigen wordt betrokken. In principe dus een veel breder signaal dan enkel gericht op veiligheidsprioriteiten maar ook vanuit het Jongeren op Tafel overleg Castricum unaniem onderschreven door de deelnemers in dat overleg. Daarom wordt dit aspect meegenomen als reactie uit de in de interne participatie.

Maatschappelijke onrust / CTER / onaangekondigde demonstraties

Voor wat betreft maatschappelijke onrust/CTER is het van belang dat onze collega's weten waar ze signalen hiervan kunnen melden. Onze collega's zijn onze ogen en oren in contact met onze inwoners. Ze zullen op de hoogte moeten worden gebracht van signalen die ze kunnen herkennen. Als zij vervolgens signalen zien, moeten zij weten met wie ze deze signalen kunnen delen. Worden deze signalen gemist, kan een persoon of groep personen, voor grotere maatschappelijke onrust zorgen.

Cybercrime

Cybercrime is als prioriteit benoemd in het IMV. Dit betekent dat ook binnen de politie en het OM prioriteit wordt gegeven aan de opsporing en berechting van cybercriminelen. Om deze criminaliteit te kunnen voorkomen, zal de gemeente kunnen inzetten op preventieve acties om zo de inwoners en ondernemers bewust te maken van de gevaren die het internet met zich meebrengt. Ook zal de gemeente zelf naar zijn eigen security moeten kijken of de eigen basis wel op orde is en deze al dan niet moeten verstevigen.

Doorontwikkeling OOV

Het gemeentelijk beleidsveld "openbare orde en veiligheid" is al een aantal jaren sterk in ontwikkeling. In 2022 is geconstateerd dat de ambtelijke organisatie op onderdelen hier niet op is doorontwikkeld. Een verbetertraject is gestart dat nog loopt.

Dit beleidsplan beschrijft concreet de ambities op de inhoud van het beleidsveld OOV. Hieronder wordt per thema dit nader uitgewerkt.

Dit terwijl tegelijkertijd de achterliggende organisatie (ambtelijke uitvoering, samenwerking met partners) nog in ontwikkeling is. Daardoor zijn een aantal randvoorwaarden om de ambities uit dit beleidsplan te realiseren op dit moment nog niet geheel in beeld.

Bij het uitwerken van dit beleidsplan in de tweejarige UVP's wordt hier een nadere concretisering van gemaakt, inclusief eventuele financiële consequenties.

Verkeer

Verkeersveiligheid verdient aandacht binnen de gemeente Castricum. Er wordt dan ook een Integraal Verkeersplan Castricum opgemaakt. Tevens wordt reeds geparticipeerd in een werkgroep (onder leiding van de burgemeester) welke onderzoekt hoe en of de Driehoek kan bijdragen aan verkeersveiligheid. Deze werkgroep is geformeerd door de Driehoek zelf.